

Rapportage

Bestuursmonitor 2006

*Bekendheid van en vertrouwen in het
gemeentebestuur van Nijmegen*

College: vijfde meting

Raad: tweede meting

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	7
1.1 Achtergrond	7
1.2 Opzet onderzoek	7
2 Betrokkenheid bij Nijmegen	9
3 Bekendheid College	13
3.1 Hoe bekend is de politieke samenstelling van het College?	13
3.2 Hoe bekend zijn de leden van het Nijmeegse College?	14
3.3 Contacten met collegeleden en bekendheid wijkbezoeken	16
4 Beeldvorming College	17
4.1 Beeldvorming in Nijmegen	17
4.2 Waardering inspanningen College	18
5 Vertrouwen in het College	22
5.1 Vertrouwen in Burgemeester en Wethouders	22
5.2 Vertrouwen in stadsbestuur per deelgroep	24
5.3 Rapportcijfers College	26
6 Bekendheid en vertrouwen gemeenteraad	28
6.1 Inleiding	28
6.2 Bekendheid raadsleden	28
6.3 Vertrouwen in gemeenteraad	29
7 Aanpakprioriteiten	32
7.1 Genoemde prioriteiten	32
7.2 Prioriteiten naar deelgroep	33

Samenvatting

De gemeenteraadsverkiezingen van afgelopen voorjaar en de daaropvolgende collegeonderhandelingen hebben de bekendheid van de samenstelling van het College een flinke duw omhoog gegeven: 57% van de Nijmegenaren weet welke partijen er in het College zitten.

De naamsbekendheid van burgemeester ter Horst (79%) en de wethouders is heel licht gestegen.

De partijen in het College (PvdA, SP en GroenLinks) zijn dezelfde als voor de verkiezing. Het vertrouwen dat de burgers in hen hebben ligt op hetzelfde niveau als de afgelopen jaren: ongeveer 2/3 van de Nijmegenaren heeft veel of een beetje vertrouwen. Onder hen neemt het percentage dat "veel vertrouwen" heeft de laatste twee jaar weer toe. De (leden van de) gemeenteraad zijn veel minder bekend en genieten daarom ook wat minder vertrouwen.

Monitoring bekendheid en vertrouwen College

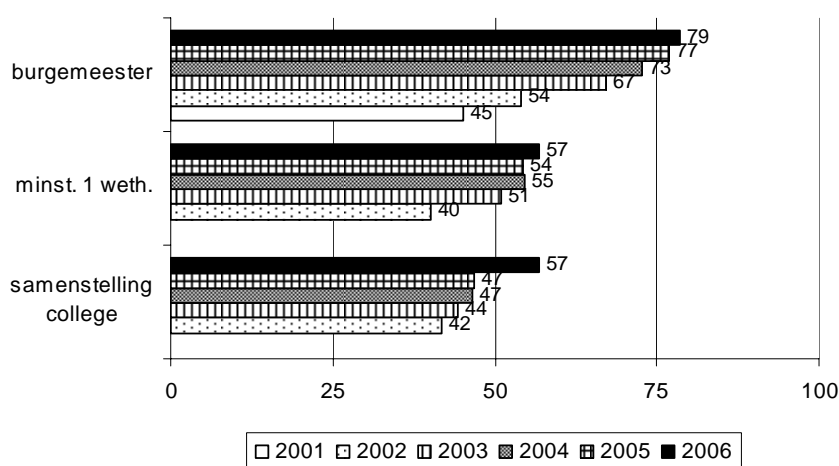
In het voorjaar van 2006 zijn er gemeenteraadsverkiezingen gehouden. In Nijmegen is een nieuw College aangetreden, met daarin dezelfde partijen als in de vorige periode: PvdA, SP en GroenLinks.

In 2002, bij de vorming van het eerste linkse College, hebben de partijen in het Collegeaccorde opgenomen te willen werken in een open, luisterende bestuurstijl. Sinds die tijd voert de afdeling Onderzoek en Statistiek in opdracht van het College jaarlijks een Bestuursmonitor uit, waarin gepeild wordt hoe de Nijmegenaren de werkwijze van het College ervaren en waarderen, of ze het College kennen en vertrouwen. Daarvoor worden ieder najaar 1000 Nijmegenaren telefonisch geënquêteerd. Het nieuwe College heeft deze monitoring voortgezet.

Bekendheid College neemt nog steeds toe

Sinds de start van de monitoring is de bekendheid van de partij-samenstelling van het College flink toegenomen. In 2002 kon 42% van de Nijmegenaren minstens 2 van de 3 partijen noemen, in 2006 57%.

Vooraf het laatste jaar is de samenstelling van het College veel bekender geworden. De publiciteit rond gemeenteraadsverkiezing en collegevorming heeft daar waarschijnlijk een rol in gespeeld.

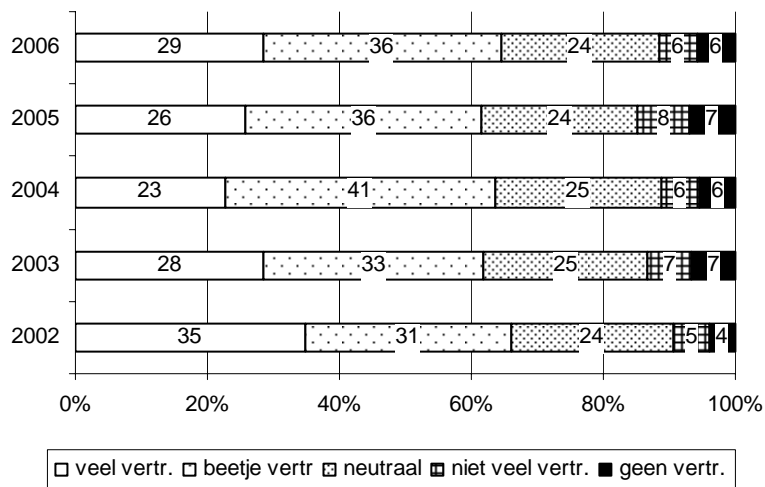

Figuur 1 % Nijmegenaren dat naam van burgemeester/wethouder of samenstelling College kent

79% van de burgers kan de naam van burgemeester ter Horst noemen. De eerste jaren na haar aantreden nam haar naamsbekendheid steeds behoorlijk toe. De laatste paar jaar is er sprake van een afvlakking van de groei.
Het aandeel Nijmegenaren dat de naam van minstens één wethouder kan noemen ligt al een paar jaar rond de 55%. Meestal wordt wethouder Depla genoemd.

Tweederde van de Nijmegenaren heeft vertrouwen in het College

Ongeveer 2/3 van de Nijmegenaren heeft veel of een beetje vertrouwen in het College van BenW. Door de jaren heen schommelt dit totaal-cijfer slechts licht. Wel is er behoorlijke variatie in de verdeling “veel” versus “een beetje” vertrouwen: terwijl er in de jaren 2003 en 2004 sprake was van een flinke terugloop in de groep “veel vertrouwen” is er de laatste twee jaar herstel te zien.

Figuur 2 Vertrouwen in College, 2002-2006

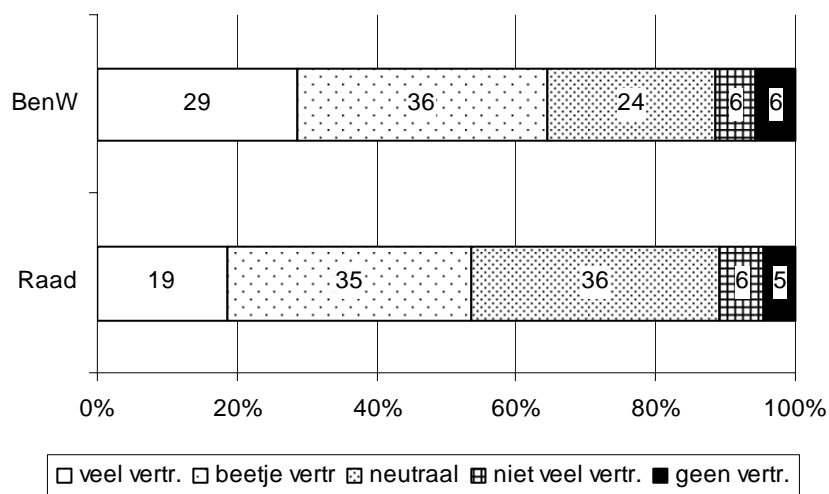
Over het algemeen hebben de Nijmegenaren waardering voor de inzet van het College. Met de stellingen “het College doet veel moeite problemen aan te pakken” en “het College bekommert zich om problemen in de wijken” is zo’n 70% het eens. De inspanningen op het gebied van veiligheid in wijk en stad en “schoon en heel” worden door zo’n tweederde van de burgers goed of voldoende genoemd.
Minder positief zijn de burgers over “wat het College toezegt gebeurt ook”. Daar is slechts een derde het mee eens.

De groep die uitgesproken weinig vertrouwen in het College heeft is niet zo groot (12%). Voor de meerderheid van hen zijn algemene gevoelens van wantrouwen tegenover de politiek/politici de reden het Nijmeegse College niet te vertrouwen.

Percentage Nijmegenaren dat gemeenteraadslid kent van 13 naar 17

Iets meer burgers dan vorig jaar konden de naam van een Nijmeegse raadslid noemen: nu 17 % tegenover vorig jaar 13%. De meest genoemde raadsleden (genoemd door 2 á 3% van de respondenten) zijn Bodewes, van Hooft jr, van Hees en Janssen.
Dit betekent dus ook dat meer dan 80% geen raadslid van naam kent. Deze onbekendheid heeft ook gevolgen voor het vertrouwen dat de gemeenteraad geniet. Vaker dan bij het College geven burgers aan niet te weten of ze vertrouwen in de

gemeenteraad hebben. Het aandeel mensen dat veel of een beetje vertrouwen heeft is juist lager.

Figuur 3 Vertrouwen in College en Raad

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Toen na de gemeenteraadsverkiezing van 2002 de PvdA, GroenLinks en de SP samen een college gingen vormen hebben zij in hun Collegeakkoord ambities voor een nieuwe "bestuursstijl" verwoord. Het College wilde veel contact met de burger, de wijk in, openstaan voor initiatieven vanuit wijken, een luisterende houding, weten wat er in de stad en wijken speelt, de ideeën en behoeften van burgers serieus nemen en ervoor zorgen dat wat afgesproken is ook gebeurt.

Sinds dat jaar voert de afdeling Onderzoek en Statistiek in opdracht van het College jaarlijks een Bestuursmonitor uit, om te meten of deze bestuursstijl ook overkomt bij de Nijmegenaren. Hoe beleven en beoordelen burgers de manier van werken? Verandert de waardering in de loop van de tijd? Wordt het College gewaardeerd en vertrouwd? Bij de vierde Bestuursmonitor, die van 2005, is op verzoek van de Raad voor het eerst ook gemeten hoe de bekendheid is van raadsleden en het vertrouwen in de gemeenteraad.

In het voorjaar van 2006 is een nieuwe Gemeenteraad gekozen. In het nieuwe College zijn dezelfde partijen vertegenwoordigd als in de vorige collegeperiode, wel met twee nieuwe wethouders. Net als het vorige College heeft ook het huidige College besloten te peilen hoe de burgers hen kennen en waarderen.

1.2 Opzet onderzoek

Bij de inrichting van het monitorinstrument in 2002 hebben we uitspraken over de gewenste bestuursstijl in het Collegeakkoord als uitgangspunt genomen. Dat heeft geleid tot de volgende vraagthema's: bekendheid van het College (samenstelling, naamsbekendheid burgemeester en wethouders, contacten), mening over houding/communicatie naar burgers, bekendheid wijkbezoek en vertrouwen in en waardering van het College. Vervolgens is ook gevraagd welke punten volgens burgers door het College aangepakt moeten worden. Tenslotte zijn achtergrondvragen gesteld, zoals leeftijd, sekse, opleiding, inkomen, betrokkenheid burger stad en wijk/buurt. Ook is gevraagd naar de huidige politieke voorkeur van burgers (wat stemmen indien nu gemeenteraadsverkiezing).

De vragenlijst van de Bestuursmonitor 2006 is nagenoeg identiek aan die van de vorige jaren.

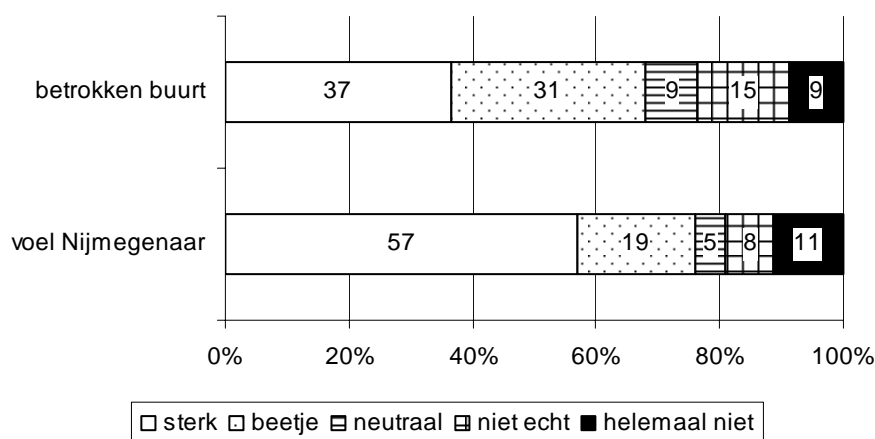
Net als in de vorig jaren is de enquête telefonisch afgenomen bij 1000 Nijmegenaren. Deze 1000 vormen een redelijk representatieve steekproef uit de bevolking van Nijmegen. Bij een steekproef van dergelijke omvang is het mogelijk over een aantal deelgroepen binnen de bevolking (jongeren, ouderen, bewoners aanpak- en attentiegebieden) uitspraken te doen.

De enquête is tussen 2 en 13 oktober 2006 uitgevoerd.

2 Betrokkenheid bij Nijmegen

In de Bestuursmonitor willen we onder andere nagaan hoe bekend Nijmegenaren zijn met het stadsbestuur. De mate waarin je betrokken bent bij, interesse hebt in je woonomgeving speelt daarbij een rol: wie weinig belangstelling heeft voor wat er in Nijmegen speelt zal waarschijnlijk ook minder goed weten wie er in het stadsbestuur zit.

Daarom hebben we in de enquête een paar vragen gesteld over de betrokkenheid bij de stad.

Figuur 4 Voelt respondent zich Nijmegenaar/betrokken bij buurt¹

In Figuur 4 is te zien dat 70-75% van de respondenten zich, sterk of een beetje, betrokken voelt bij Nijmegen en de eigen buurt. De (sterke) betrokkenheid bij de stad is wat groter dan die bij de buurt.

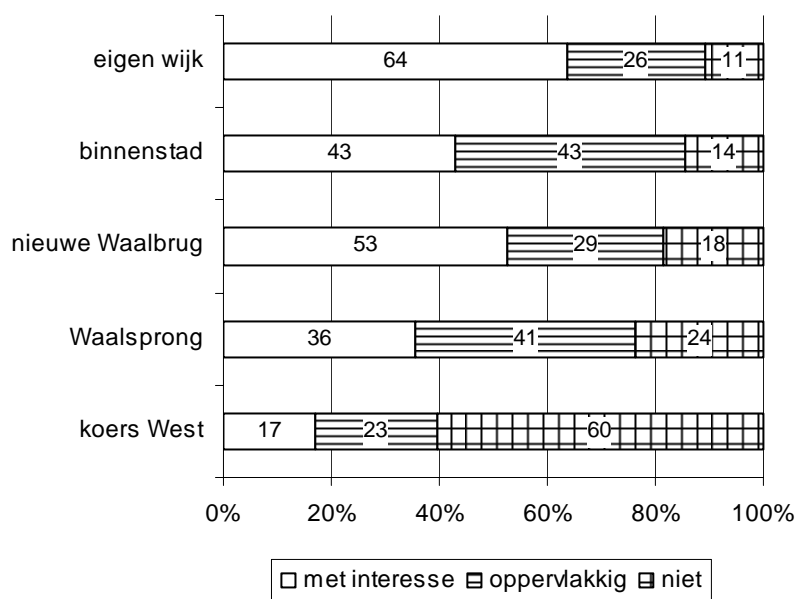
De mate van betrokkenheid komt in grote lijnen overeen met de betrokkenheid zoals die in de vorige Bestuursmonitors gemeten is. Alleen de monitor van 2004 liet een iets hogere betrokkenheid bij buurt en stad zien.

We hebben niet alleen gevraagd of de respondenten zich bij Nijmegen en hun woonbuurt betrokken voelen, maar ook of zij interesse hebben voor berichtgeving over verschillende ontwikkelingen in de stad.

Uit Figuur 5 blijkt dat berichten over de directe omgeving, de eigen wijk het hoogst scoren: bijna 90% volgt zulke berichten. Hoe verder het onderwerp van de dagelijkse leefwereld vandaan komt, des te meer neemt de interesse af.

Nadat de belangstelling een paar jaar iets was teruggelopen is nu in vergelijking met vorig jaar de belangstelling voor bijna alle thema's iets toegenomen.

¹ Door afrondingen komen de in de figuren genoemde percentages opgeteld soms niet exact op 100% uit. Zo worden in deze figuur voor "betrokken bij buurt" de volgende percentages genoemd: 37, 31, 9, 15 en 9, samen 101. De onafgeronde uitkomsten zijn 36,6, 31,4, 8,6, 4,8 en 8,6 samen wel 100%.

Figuur 5 Respondent volgt berichten over met interesse, oppervlakkig of niet

De belangstelling voor deze verschillende onderwerpen is samengevat in een totaal-score "geïnteresseerdheid": sterk geïnteresseerd, geïnteresseerd, weinig geïnteresseerd.

10% Van de Nijmegenaren heeft weinig interesse in zaken die in de stad spelen. In de periode 2003-2005 was er een lichte daling van interesse in de stad. Zoals hierboven is gezegd is de interesse in 2006 toegenomen en nu weer op het nivo van 2003.

	veel interesse	interesse	weinig interesse
tot 29 jaar	21%	58%	21%
30-59 jaar	54%	40%	6%
60+jaar	52%	41%	7%
hoge opleiding	53%	40%	7%
mid. opl.	37%	49%	14%
lage opl.	36%	52%	12%
hoog inkomen.	57%	35%	9%
midden ink.	50%	41%	8%
laag ink.	26%	60%	15%
2006 totaal	45%	45%	10%
2005 totaal	38%	48%	14%
2004 totaal	42%	46%	12%
2003 totaal	44%	45%	11%

Figuur 6 Mate van interesse naar persoonskenmerken

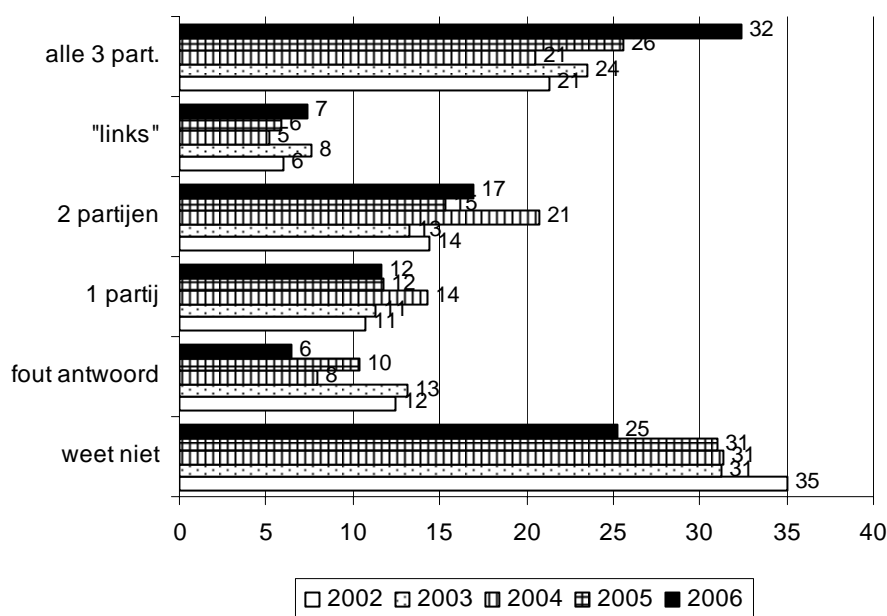
Onder jongeren, mensen met een lage/middelbare opleiding en/of een laag inkomen bestaat er relatief wat minder interesse voor berichten over Nijmeegse ontwikkelingen.

3 Bekendheid College

3.1 Hoe bekend is de politieke samenstelling van het College?

In het voorjaar van 2006 heeft Nijmegen een nieuw College gekregen. Net als in het vorige College zitten daarin wethouders van PvdA, Groen Links en de Socialistische Partij.

In de Bestuursmonitor hebben we gevraagd of de respondenten weten welke partijen deel uitmaken van het Nijmeegse College.

Figuur 7 Samenstelling Nijmeegs College volgens respondenten

De bekendheid van de collegesamenstelling flink toegenomen. Ongeveer 56% van de ondervraagden (vorig jaar 47%) komt met een min of meer goed antwoord: ze noemen twee (17%) of alle drie de collegepartijen (32%) of geven aan dat we in de stad een links College hebben (7%).

De groep die alle drie de partijen weet te noemen is het sterkst gestegen. De publiciteit rond verkiezingen en collegevorming heeft er waarschijnlijk voor gezorgd dat een deel van de mensen die de collegesamenstelling niet kenden daar nu wel van op de hoogte is. En doordat de samenstelling van het College niet is veranderd is de kennis van mensen die eerder al wisten welke partijen in het College zaten nog steeds actueel.

In 2006 geeft 25% van de Nijmegenaren aan niet te weten welke partijen het College vormen. 6% noemt partijen die niet in het College zitten. 12% weet één partij te noemen.

In Figuur 8 is goed te zien dat bij respondenten die (veel) interesse hebben voor Nijmeegse berichten de samenstelling van het College bekender is.

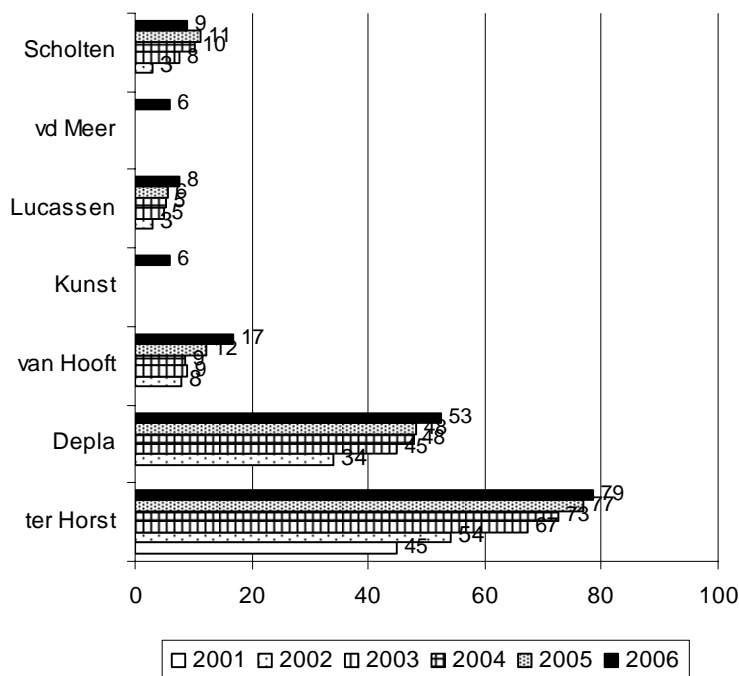
Ook mensen die aangeven bij gemeenteraadsverkiezingen (op een collegepartij) te stemmen kennen de samenstelling van het College vaker. Zowel jongeren als ouderen zijn slechter op de hoogte van de samenstelling van het College dan de groep tussen de 30 en 59 jaar oud. Dit patroon was ook te zien in eerdere Bestuursmonitors.

	(bijna) goed	niet/fout/ beperkt
tot 29 jaar	53	47
30-59 jaar	63	37
60+jaar	45	55
collegepart.	64	36
andere partij	58	42
geen partij	41	59
veel interesse	69	31
interesse	48	52
weinig interesse	41	59

Figuur 8 Bekendheid collegesamenstelling naar leeftijd, stemgedrag en interesse in Nijmeegse berichten

3.2 Hoe bekend zijn de leden van het Nijmeegse College?

Vijf en een half jaar na het aantreden van Ter Horst als burgemeester kan 79% van de Nijmegenaren haar naam noemen. Zij is het bekendste collegelid.

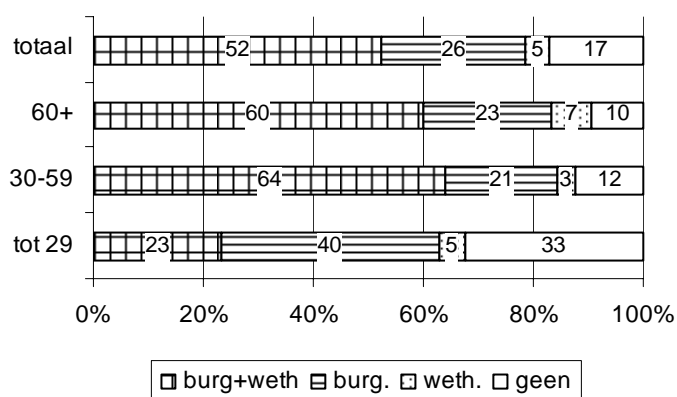
Figuur 9 % van de respondenten dat spontaan de naam ... weet te noemen

Sinds haar benoeming is haar naamsbekendheid gestaag toegenomen. De laatste jaren vakt de stijging van haar naamsbekendheid wat af.

Ook het percentage Nijmegenaren dat de naam van minstens één wethouder weet te noemen is iets toegenomen: van 54% in 2005 naar 57% nu. Dit lijkt opmerkelijk, gezien het feit dat er twee nieuwe wethouders zijn. Het is echter goed te begrijpen wanneer je ziet dat de naamsbekendheid van de wethouders vooral steunt op de bekendheid van wethouder Depla, die zowel van het huidige als vorige College deel uitmaakt.

Meer dan de helft van de respondenten noemt zijn naam. Houd je wethouder Depla buiten beschouwing, dan weet 26% van de geënquêteerden een (andere) wethouder te noemen. In 2005 was dat 28%.

Per persoon variëren de scores voor de overige wethouders scores tussen de 17% (wethouder van Hooft) en 6% (de nieuwe wethouders Kunst en vd Meer).

Figuur 10 Bekendheid namen collegeleden, naar leeftijd

Vooraf jongeren kunnen niet vaak een naam van burgemeester of wethouders noemen. Bij de groep 60+-ers valt op dat deze zeker zo vaak als de groep 30-59 de naam van een collegelid kunnen noemen. Zij zijn beter bekend met de *personen* die in het College zitten dan met de *partijen* die ertoe behoren (zie ook Figuur 8).

De bekendheid van het College en de collegeleden is in de tijd gezien of vergeleken met andere steden gemiddeld. Zeker de samenstelling van het College is goed bekend. Wat betreft naamsbekendheid van de burgemeester is het zo dat burgemeesters met een landelijke achtergrond (Cohen uit Amsterdam en Wallage uit Groningen) hoger scoren dan burgemeesters die dat niet hebben (d'Hondt in Nijmegen 1993 en ter Horst nu).

	samenstelling college	burgemeester	minstens een wethouder	meest bekende wethouder
Nijmegen 2006	32%	79%	57%	53%
Nijmegen 1993		80%	43%	31%
Amsterdam 2006	30%	93%	54%	44%
Groningen 2005	20%	94%	70%	42%

Figuur 11 Bekendheid College

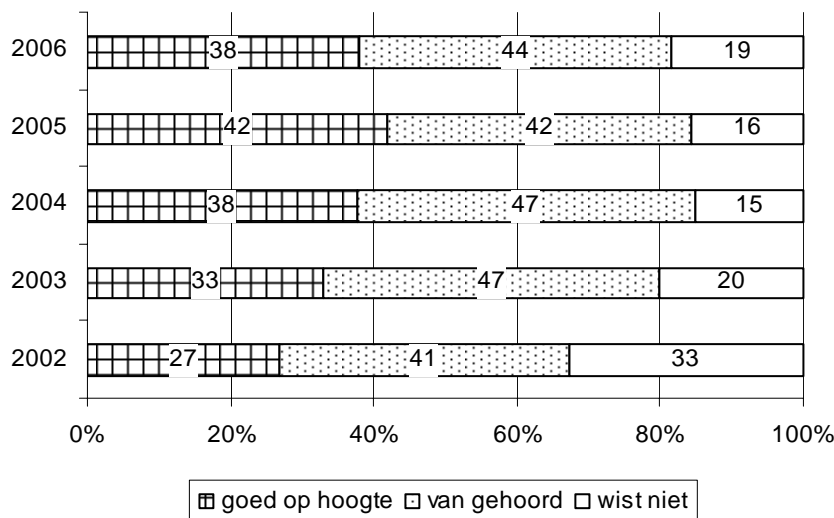
De naamsbekendheid van de wethouders is in Nijmegen en Amsterdam vergelijkbaar. Voor beide steden geldt dat de naamsbekendheid vooral door één wethouder gedragen wordt (in Nijmegen Depla, in Amsterdam Aboutaleb). In Groningen waren er onder de wethouders twee van zulke “boegbeelden” waardoor de totale bekendheid van wethouders daar hoger is.

3.3 Contacten met collegeleden en bekendheid wijkbezoeken

23% van de respondenten geeft aan de afgelopen 3 jaar contact te hebben gehad met de burgemeester of wethouders. Dit percentage is sinds 2002 (14%) met onregelmatige sprongen gestegen. Werkgerelateerde contacten en contact tijdens wijkbezoek komen het meest voor.

In de vorige collegeperiode besteedde het College veel tijd en energie aan wijkbezoeken. Ook het nieuwe College wil weer wijkbezoeken gaan afleggen. In 2006 zijn er echter, onder meer door de verkiezingstijd en de collegeformatie, nauwelijks wijkbezoeken afgelegd.

Tussen 2002 en 2004 nam de bekendheid van de wijkbezoeken toe. In 2005 en 2006 bleef de bekendheid ongeveer op gelijk niveau.

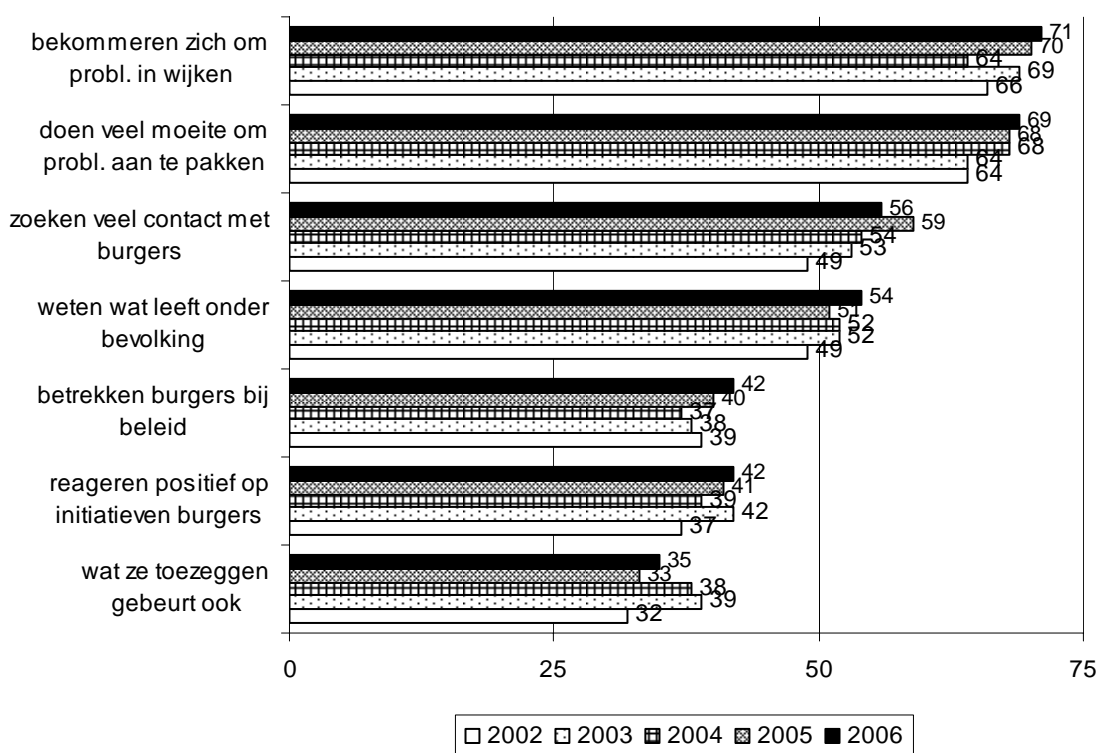

Figuur 12 Weten respondenten van wijkbezoeken College?

4 Beeldvorming College

4.1 Beeldvorming in Nijmegen

Een hoofddoel van de enquête is om het beeld te meten dat burgers hebben van de stijl van besturen van het College. Aan de respondenten zijn daarom 7 stellingen voorgelegd over inzet en opstelling van het College. In Figuur 13 is te zien hoe de burgers over deze stellingen oordelen. In de figuur is aangegeven welk deel van de ondervraagden het helemaal of een beetje eens is met de betreffende stelling. Daarbij geldt steeds: hoe hoger de score, des te gunstiger het oordeel.

Figuur 13 p% van de respondenten dat het (helemaal of een beetje) eens is met de stelling

De grootste groepen "mee eens" zijn te vinden bij de stellingen "B en W doen veel moeite belangrijke problemen in de stad aan te pakken" en "B en W bekommeren zich om problemen in de Nijmeegse wijken". Met de uitspraak "wat ze toezeggen gebeurt ook" zijn maar weinig mensen het eens.

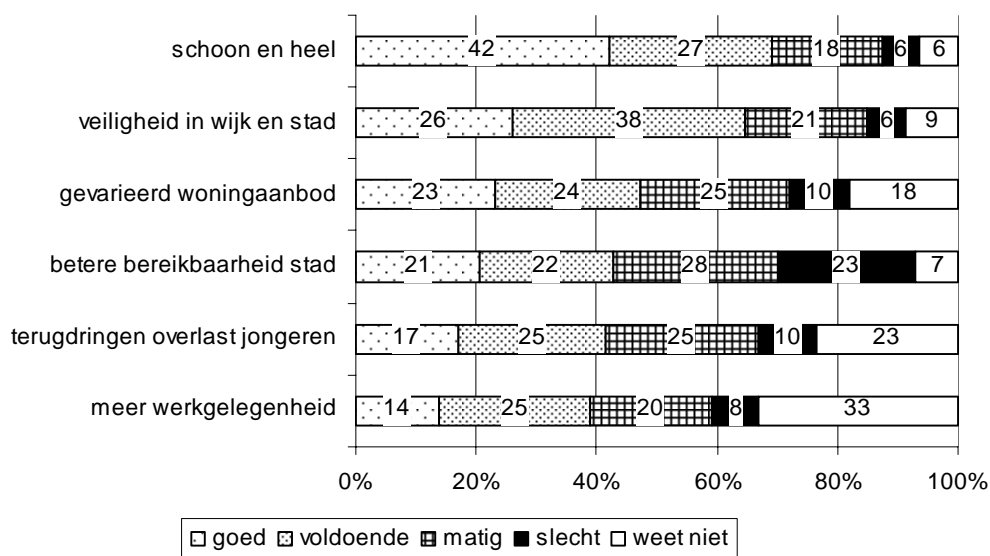
Door de vijf meetjaren heen schommelen de aandelen Nijmegenaren die het (helemaal of een beetje) eens zijn met de stellingen maar licht. Het hierboven beschreven antwoordpatroon is tamelijk stabiel door de tijd.

De uitspraak "wat ze toezeggen gebeurt ook" is in alle jaren de slechtst scorende.

Mensen met enige kennis van het College (kennen samenstelling of naam wethouder) hebben een positiever beeld dan mensen die onbekend zijn met het College. Zo is van degenen met kennis van het College 79% het eens met de uitspraak dat zij zich "bekommeren om de problemen in wijken), van de rest is 60% het daarmee eens. Mensen die het College en de wethouders niet kennen geven zowel vaker een negatief als geen oordeel.

4.2 Waardering inspanningen College

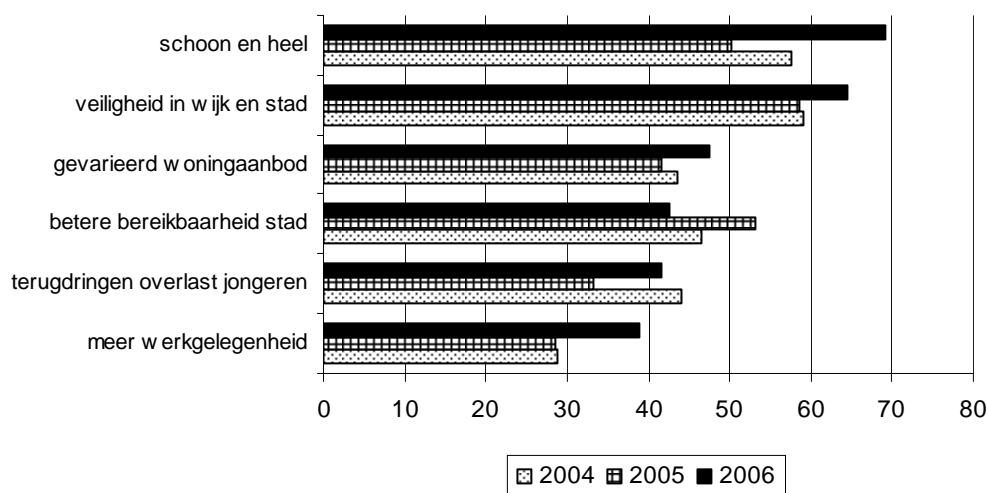
In de enquête van de Bestuursmonitor is sinds 2004 gevraagd wat de respondenten vinden van de inspanning van het College op een zestal gebieden: schoon en heel op straat, gevarieerd woningaanbod, terugdringen overlast door jongeren, betere bereikbaarheid stad, meer werkgelegenheid en veilig in wijk en stad.

Figuur 14 Waardering inspanning BenW op gebied van ...

De inspanning van het College op het gebied van "veiligheid in wijk en stad" en "schoon en heel op straat" worden het meest gewaardeerd: 60 tot 70% vindt die inspanningen goed of voldoende.

Op gebied van "meer werkgelegenheid" vindt slechts 40% de inspanning van het College goed of voldoende. Bij deze stelling is er een grote groep die niet weet wat te antwoorden.

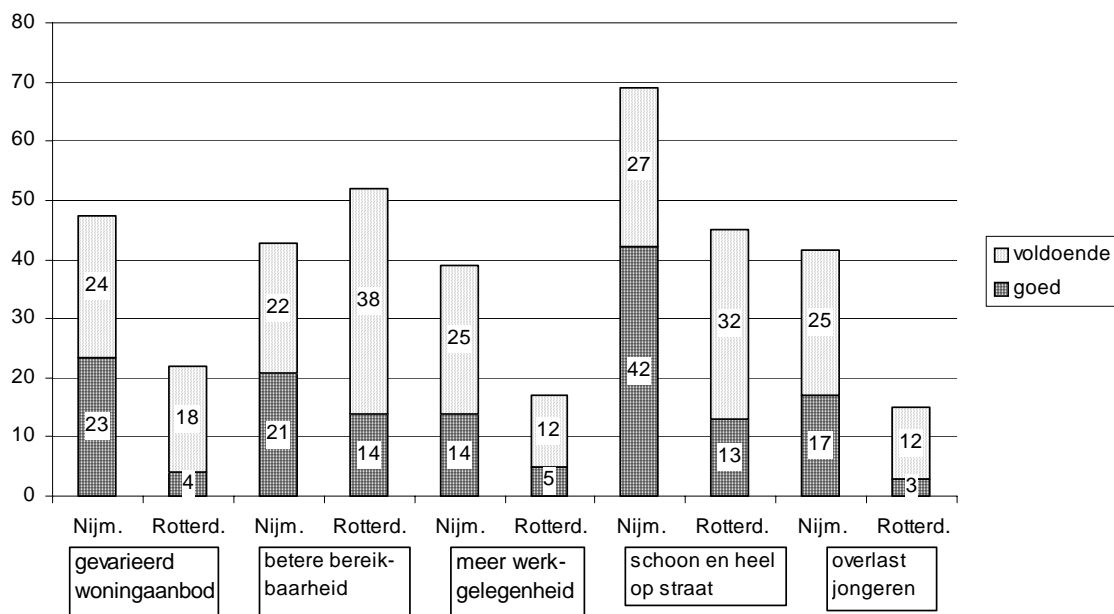

Figuur 15 Waardering inspanning in 2004 en 2005 (% goed of voldoende)

Op bijna alle fronten zie je dat de waardering tussen 2004 en 2005 wat terugliep, om tussen 2005 en 2006 weer (sterker) te stijgen. Alleen de waardering voor de inspanningen op gebied van bereikbaarheid vertoont een omgekeerd patroon: die wordt nu juist wat minder gewaardeerd dan vorig jaar.

In Rotterdam werd tot eind 2005 2x per jaar een Belevingsmonitor uitgevoerd, waarin een vraag voorkwam die hier veel op lijkt: wat vindt u van de inspanning van het gemeentebestuur op gebied van Een (klein) verschil is dat hier niet alleen een oordeel over burgemeester en wethouders, maar over het hele gemeentebestuur gevraagd wordt. Dat maakt de uitkomsten niet 100% vergelijkbaar. In 2006 is deze Belevingsmonitor niet meer gehouden, waardoor de waarderingen die in de Bestuursmonitor 2006 worden gegeven alleen vergeleken kunnen worden met die van 2005 in Rotterdam.

Bij vier van de vijf de onderwerpen die in beide steden aan de orde zijn geweest zijn de Nijmegenaren duidelijk positiever over de inspanningen van burgemeester en wethouders dan de Rotterdammers over de inspanningen van hun gemeentebestuur. Alleen op het gebied van bereikbaarheid van de stad is de waardering voor het Rotterdamse college hoger. In eerdere jaren was dit ook steeds het punt waarop het College in Rotterdam (relatief) beter werd gewaardeerd dan in Nijmegen.

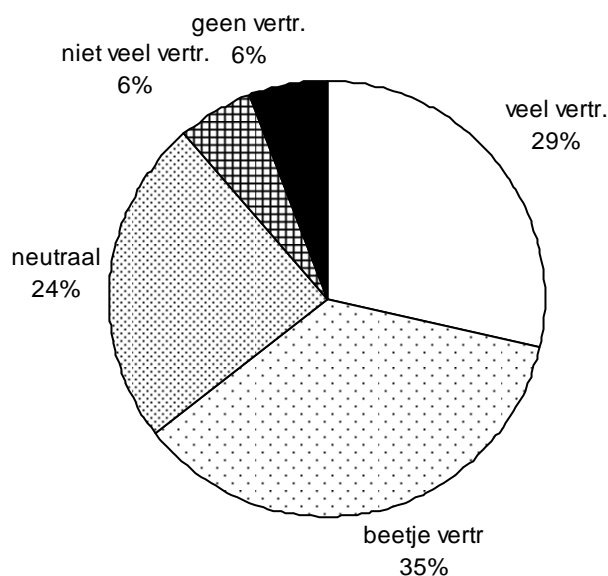
Figuur 16 Waardering inspanning BenW/gemeentebestuur in Nijmegen (meting okt 2006) en Rotterdam (meting okt. 2005)

5 Vertrouwen in het College

5.1 Vertrouwen in Burgemeester en Wethouders

In de enquête hebben we gevraagd of de respondenten veel, een beetje, niet zo veel of erg weinig vertrouwen hebben in het huidige College, of dat zij er neutraal tegenover staan.

In Figuur 17 is te zien welke antwoorden de Nijmegenaren gaven.

Figuur 17 Hebben Nijmegenaren vertrouwen in het College?

Ongeveer 65% van de Nijmegenaren heeft veel of een beetje vertrouwen in de het College, 12% heeft geen of niet veel vertrouwen.

Waarom weinig of geen vertrouwen

Aan de 12% van de respondenten die in 2006 aangaven niet zo veel of geen vertrouwen in het College te hebben is gevraagd waarom dat zo was (zie Figuur 18). Voor meer dan de helft van de wantrouwenden kwam het voort uit algemene gevoelens van wantrouwen ten opzichte van politici.

De aanpak van grote politieke thema's is voor 30% van de respondenten met weinig/geen vertrouwen de reden. Daarbij is erg geen thema dat er speciaal uitspringt. Concrete politieke beslissingen zijn voor 12% reden om weinig/geen vertrouwen te hebben.

Omdat maar een beperkte groep respondenten deze vraag heeft beantwoord (12% van 1000) moet rekening gehouden worden met flinke marges rond de uitkomsten. Dat maakt dat je voorzichtig moet zijn bij vergelijkingen met vorig jaar. De daling van het aandeel dat een concrete beslissing noemt (van 30 naar 12%) is echter tamelijk sterk.

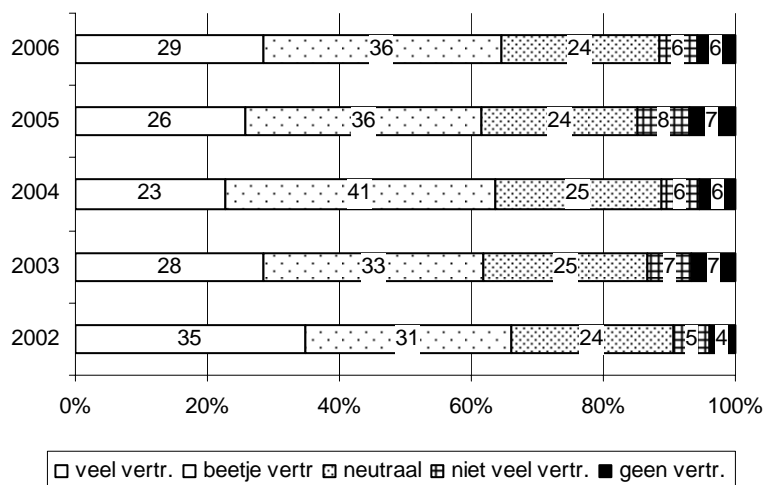
redenen weinig vertrouwen	2006
algemene gevoelens van wantrouwen	55%
waaronder o.a.	
<i>luisteren toch niet naar bevolking</i>	27%
<i>je hoort of zie ze nooit</i>	3%
<i>veel te links</i>	12%
<i>ik vertrouw geen enkele politicus</i>	3%
<i>komen beloftes niet na</i>	5%
grote problemen slecht aangepakt	32%
waaronder o.a.	
<i>fraude/financieën niet op orde</i>	5%
<i>problemen bij grote projecten (Waalsprong, brug)</i>	6%
<i>verkeersproblematiek</i>	8%
<i>criminaliteit/onveiligheid</i>	6%
<i>woningnood</i>	5%
niet eens met concrete politieke beslissing	12%
waaronder o.a.	
<i>besluit over bouw/verkeer etc. in eigen buurt</i>	3%
<i>parkeren</i>	7%
<i>bezuinigingen gesub. banen/voorzieningen</i>	2%
kan geen reden noemen	14%

Figuur 18 Redenen voor weinig vertrouwen, genoemd door ..% van respondenten met weinig/geen vertrouwen

Ontwikkeling in de tijd

Tussen 2002 en 2004 is de groep Nijmegenaren die "veel vertrouwen" heeft behoorlijk afgenomen: van 35% naar 23%. In 2005 is aan die daling een eind gekomen, het aandeel met veel vertrouwen neemt weer wat toe tot 29% in 2006.

Bij elkaar genomen schommelt de totale groep die veel of een beetje vertrouwen heeft door de jaren wat maar verandert niet sterk: de ontwikkelingen in omvang van de groep "veel vertrouwen" worden min of meer gecompenseerd door die in de groep met een "beetje vertrouwen".

Figuur 19 % van Nijmegenaren dat ... vertrouwen heeft in huidig College

Meer of minder vertrouwen dan één jaar geleden?

We hebben ook iedere respondent zelf laten aangeven of hij/zij nu meer of minder vertrouwen heeft dan een jaar geleden. 84% van hen zegt dat dat niet het geval is, 9% heeft minder vertrouwen, 7% meer. Deze scores zijn vergelijkbaar met die van vorige jaren.

Ook hier geldt dat er maar een beperkt aantal mensen uit steekproef meer of minder vertrouwen heeft gekregen. Daarom moeten de redenen die daarvoor worden opgegeven als indicaties worden gezien.

De belangrijkste redenen komen overeen met die van vorig jaar: "verwachtingen worden niet waargemaakt" bij minder vertrouwen en "je ziet ze steeds meer" bij meer vertrouwen.

<i>redenen minder vertrouwen</i>	<i>2006</i>
resultaten blijven uit/ verwachtingen niet waargemaakt	22%
onveiliger	10%
algemeen wantrouwen	8%
minder schoon/onderhouden	7%
4-daagse	5%
fraude/financiële chaos	4%
bekeuring burgemeester	4%
<i>redenen meer vertrouwen</i>	
je ziet ze steeds meer	23%
wijk/stad schoner	15%
grote projecten	14%
meer daadkracht/ervaring	10%
vernieuwing stadscentrum	7%
veiliger/minder crim.	6%

Figuur 20 Redenen die respondenten opgeven waarom ze meer of minder vertrouwen in het College hebben

5.2 Vertrouwen in stadsbestuur per deelgroep

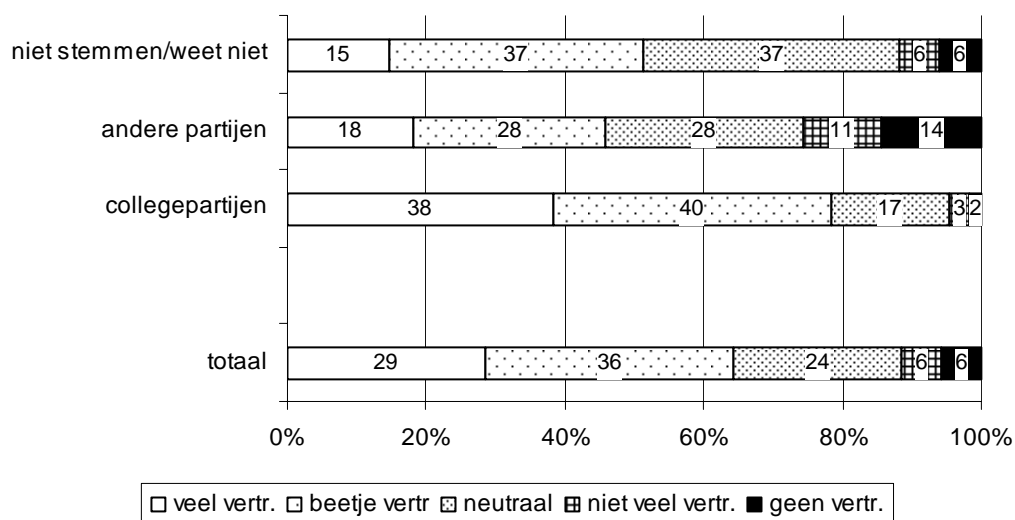
In deze paragraaf zullen we kijken hoe het met het vertrouwen in B en W in verschillende geledingen van de bevolking gesteld is.

Het grootste verschil in vertrouwen is te vinden als we kijken naar politieke overtuiging van de respondenten. Die is gemeten door te vragen op welke partij men zou stemmen als er nu gemeenteraadsverkiezingen zouden zijn.

Van de Nijmegenaren die zouden stemmen op een van de drie collegepartijen heeft bijna 80% veel of een beetje vertrouwen in het College.

Bij Nijmegenaren die op een andere partij zouden stemmen, die niet weten waarop ze zouden stemmen of die überhaupt niet zouden gaan stemmen ligt die score lager.

Niettemin heeft ongeveer de helft van deze groep een beetje of veel vertrouwen in het huidige College. Bij de mensen die op een andere partij zouden stemmen is het meest uitgesproken "niet veel/geen vertrouwen" aanwezig: 25%.

Figuur 21 Vertrouwen in College naar politieke achtergrond

Naar andere kenmerken bekeken zijn de verschillen kleiner (zie Figuur 22).

	uitkomsten 2006			verschil met 2002		
	veel vertr.	beetje vertr.	tot. vertr.	veel vertr.	beetje vertr.	tot. vertr.
stadsgemid.	29%	36%	64%	-6%	4%	-2%
hbo/univ.	34%	35%	69%	-3%	5%	1%
middelb. ondw.	24%	36%	61%	-10%	1%	-9%
lo/lbo/mavo	22%	38%	60%	-9%	9%	0%
hoger inkomen	30%	34%	64%	-6%	6%	0%
midden inkomen	29%	37%	66%	-6%	5%	-1%
lager inkomen	27%	35%	62%	-7%	2%	-5%
60+	25%	39%	64%	-5%	7%	1%
30-59	31%	38%	68%	-5%	8%	3%
18-29	28%	30%	58%	-9%	-5%	-14%
aanpak- en att.	27%	32%	60%	-10%	3%	-7%
rest Nijmegen	37%	32%	69%	3%	0%	3%
veel interesse	34%	35%	69%	6%	-1%	5%
interesse	26%	38%	64%	-4%	4%	0%
weinig interesse	11%	31%	42%	-13%	2%	-11%
collegepartij	38%	40%	79%	-4%	10%	6%
andere partij	18%	28%	46%	-9%	-4%	-13%
weet niet	17%	28%	45%	-3%	-7%	-10%

Figuur 22 Vertrouwen in College naar persoonskenmerken
(leesvoorbeeld: tussen 2002 en 2006 daalde het aandeel mensen met veel vertrouwen gemiddeld 6%, van 35% naar 29%)

- bij de groep die weinig interesse heeft voor berichten over Nijmegen is ook weinig sprake van vertrouwen.
- Nijmegenaren met een lage of middelbare opleiding zeggen minder vaak dat ze "veel vertrouwen" in het College hebben
- jongeren hebben iets minder vertrouwen
- het vertrouwen in de aanpak- en attentiewijken is iets minder dan in de rest van de stad

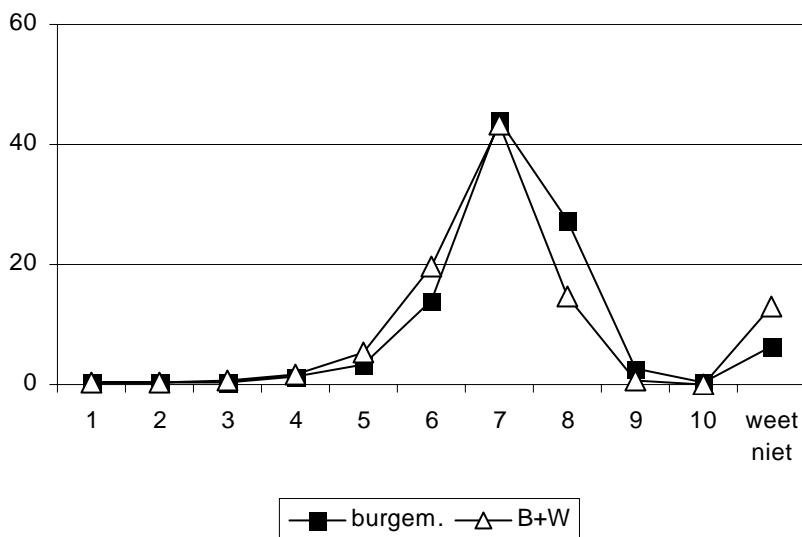
Wanneer we de uitkomsten van de verschillende Bestuursmonitors vergelijken schommelen deze per deelgroep behoorlijk, zonder dat daarbij sprake is van een duidelijk patroon. In vergelijking tot 2002 geldt grosso modo dat de daling in ("veel) vertrouwen" in iedere deelgroep is terug te vinden. Een sterke daling in "veel vertrouwen" gaat daarbij vaak samen met een relatief grote stijging in "beetje vertrouwen".

De grootste daling van vertrouwen tussen 2002 en 2006 is te zien bij jongeren, mensen die niet op de collegepartijen stemmen en mensen met weinig interesse voor ontwikkelingen in Nijmegen.

5.3 Rapportcijfers College

We hebben de respondenten gevraagd een waardering te geven voor de burgemeester en het College van B en W in de vorm van rapportcijfers.

Net als vorig jaar kan een beperkt deel van de ondervraagden geen rapportcijfer geven (6% niet voor de burgemeester, 13% niet aan het College).

Figuur 23 Rapportcijfers burgemeester en College, als % van respondenten

Onder degenen die een cijfer uitdelen wordt de 7 het meest genoemd. Daarnaast scoort het College als geheel meer 6-en dan 8-en, terwijl de burgemeester juist meer 8-en dan 6-en incasseert.

Voor de burgemeester leidt dat tot een 7,1 gemiddeld; het College krijgt gemiddeld een 6,7. Deze cijfers zijn precies gelijk aan die van vorig jaar. Ook in de jaren daarvoor

scoorde de burgemeester steeds een 7 of 7,1. Het rapportcijfer voor het College als geheel schommelde tussen 6,5 en 6,7.

De score van de burgemeester ligt in alle geledingen van de Nijmeegse maatschappij (jong, oud, aanpakwijken, rest van de stad, hoge inkomen, lage inkomens etc.) tussen de 6,9 en 7,2. Alleen stemmers op niet-collegepartijen geven haar een 6,8.

De waardering voor het College als geheel varieert tussen 6,4 (stemmers op andere partijen of weet niet wat te stemmen) en 7 (stemmers op collegepartijen).

6 Bekendheid en vertrouwen gemeenteraad

6.1 Inleiding

In de Bestuursmonitor 2005 zijn op verzoek van de Raad voor het eerst enkele vragen over de gemeenteraad gesteld:

- Kunt u de namen noemen van één of meer raadsleden in Nijmegen?
- Heeft u vertrouwen in de gemeenteraad?

Deze vragen zijn in de Bestuursmonitor 2006 herhaald.

6.2 Bekendheid raadsleden

Iets meer respondenten dan vorig jaar weten de naam van een raadslid te noemen: 17% (in 2005 13%). Dit ondanks het feit dat er sinds de gemeenteraadsverkiezing van dit voorjaar heel wat nieuwe namen in de gemeenteraad zitten. Waarschijnlijk heeft de verkiezing en de daarbij behorende publiciteit per saldo tot een verhoging van de bekendheid geleid.

Dat dit niet overal zo hoeft te werken blijkt uit de Burgermonitor van Amsterdam. In de hoofdstad kan in 2006 slechts 9% van de ondervraagden de naam van een raadslid noemen, in 2005 was dat nog 17%.

18-29	8%
30-59	22%
60+	12%
veel interesse	26%
interesse	9%
weinig interesse	8%
collegepart.	17%
andere part.	21%
geen	11%
totaal	17%

Figuur 24 % Nijmegenaren dat naam raadslid kan noemen

Mensen met veel interesse in ontwikkelingen in Nijmegen, mensen tussen 30 en 59 en mensen die bij een gemeenteraadsverkiezing zouden stemmen kunnen vaker een raadslid noemen dan gemiddeld.

In de Raad zitten geen raadsleden die een brede bekendheid hebben bij de burgers. De hoogst scorenden leden worden in de tabel hieronder opgesomd. Geen enkel raadslid wordt door meer dan 4% van de respondenten genoemd.

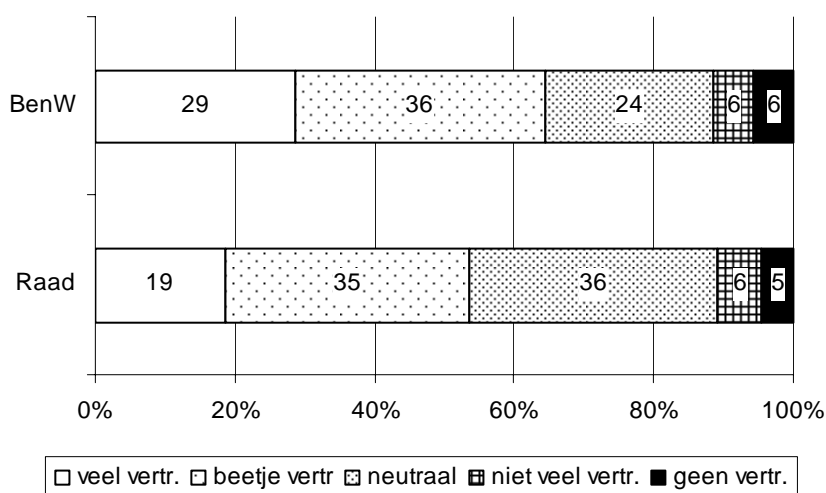
niet	83%
Bodewes	3,6%
van Hooft jr.	3,5%
van Hees	3,0%
Jo Janssen	2,2%
Bloem	1,3%
van Eck	1,2%
Leferink op Reinink	1,2%

Figuur 25 % Nijmegenaren dat naam weet te noemen

Het nieuwe raadslid Duco Bodewes wordt het meest genoemd. Van Hooft jr. en van Hees waren ook in de vorige Bestuursmonitor al relatief vaak genoemde raadsleden.

6.3 Vertrouwen in gemeenteraad

Ruim de helft van de ondervraagden geeft aan 'n beetje of veel vertrouwen in de Raad te hebben. De groep die niet veel of geen vertrouwen heeft is ongeveer net zo groot als bij het College (11%). De groep met een neutraal antwoord (36%) is dus veel groter dan bij het College. Dat hangt samen met de geringere kennis van raadsleden bij de Nijmegenaren.

Figuur 26 Vertrouwen in BenW en gemeenteraad

In vergelijking met vorig jaar is het vertrouwen in de gemeenteraad toegenomen: toen had bijna de helft (48%) veel of een beetje vertrouwen, nu 54%.

In Figuur 27 is goed te zien dat mensen die een gemeenteraadslid kunnen noemen een veel uitgesprokener oordeel over de Raad hebben: onder hen zijn er veel met vertrouwen in de gemeenteraad maar ook wat meer met weinig vertrouwen. Daarnaast is het vertrouwen in de gemeenteraad het laagst onder ouderen en mensen die op een niet-collegepartij zouden stemmen, het hoogst onder mensen die op een van de collegepartijen stemmen.

	veel/beetje vertrouwen	neutraal	niet zo veel/ weinig vertrouwen
18-29	57%	38%	5%
30-59	52%	35%	12%
60+	50%	35%	15%
veel interesse	57%	32%	12%
interesse	54%	36%	10%
weinig interesse	37%	53%	10%
collegepart.	61%	33%	6%
andere part.	50%	29%	22%
geen	42%	49%	10%
kent raadslid	68%	18%	15%
kent geen raadslid	50%	40%	10%
totaal	54%	36%	11%

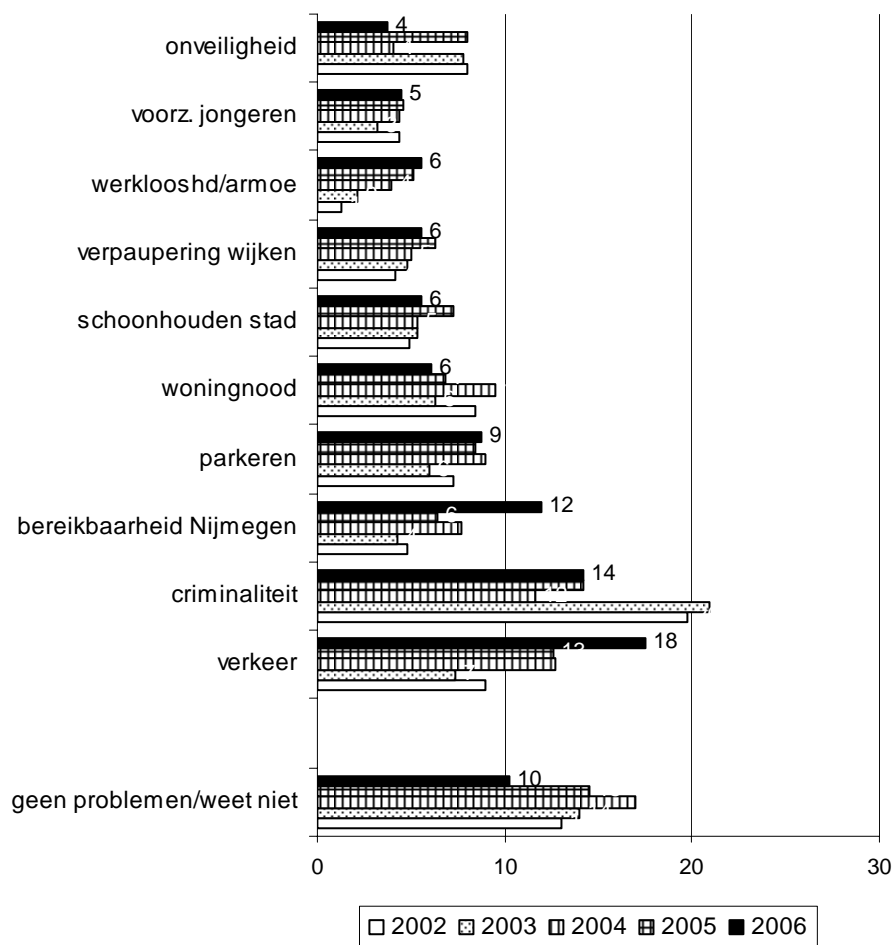
Figuur 27 Vertrouwen in gemeenteraad, per deelgroep

7 Aanpakprioriteiten

7.1 Genoemde prioriteiten

Tot slot van de enquête hebben we de respondenten gevraagd welke probleem zij zelf zouden aanpakken wanneer ze zelf burgemeester of wethouder van Nijmegen zouden zijn.

Bijna 90% van de respondenten noemt daarop een onderwerp dat voor hem/haar belangrijk is, een kwart noemt zelfs twee onderwerpen.

Figuur 28 Aanpakprioriteiten genoemd door ..% van de respondenten

In vergelijking tot de scores vorig jaar zijn er beperkte verschillen in aanpakprioriteiten:

- Net als vorig jaar wordt de prioriteitenlijst aangevoerd door de thema's verkeer en criminaliteit. Welk thema het hoogst scoort varieert over de jaren. Nu wordt verkeer weer vaker genoemd en staat daarmee op de eerste plaats.

- De problemen met betrekking tot de bereikbaarheid van Nijmegen (files, waalbrug etc.) worden duidelijk meer genoemd dan vorig jaar.
- De thema's woningnood, schoonhouden stad, verpaupering en werkloosheid worden ongeveer in gelijke mate genoemd.

7.2 Prioriteiten naar deelgroep

We hebben gekeken of hoogstscorende beleidsprioriteiten variëren tussen verschillende groepen Nijmeegse burgers: ouderen, jongeren, bewoners aanpak- en attentiegebied en politieke kleur.

	verkeer	criminaliteit	bereikbaarheid	parkeren	woningnood	schoonhouden	verpaupering	werkloosheid
Nijmegen	17,5%	14,2%	12,0%	8,8%	6,1%	5,6%	5,6%	5,6%
aanpak+attentie	14,2%	18,0%	9,4%	9,9%	7,2%	8,3%	7,2%	5,0%
rest stad	18,8%	12,7%	13,1%	8,5%	5,8%	4,4%	5,3%	5,9%
collegepartij	16,9%	11,6%	11,4%	7,4%	6,4%	5,0%	7,8%	6,2%
andere partij	20,4%	12,3%	13,6%	9,7%	5,2%	5,7%	3,6%	6,7%
geen/weet niet	17,1%	21,5%	11,3%	9,4%	6,3%	6,5%	3,2%	4,0%
18-29	15,8%	20,1%	10,9%	8,3%	10,9%	2,6%	6,8%	7,9%
30-59	19,2%	12,0%	13,3%	8,3%	4,9%	6,3%	5,6%	3,9%
60+	15,4%	12,5%	10,1%	10,5%	2,9%	7,7%	4,3%	6,7%

Figuur 29 Beleidsprioriteiten, genoemd door ..% per deelgroep

De problemen rond verkeer, bereikbaarheid en parkeren worden vrij breed naar voren gebracht.

Criminaliteit wordt wat vaker genoemd bewoners van aanpak en attentiewijken, door mensen die niet weten op welke partij ze zouden stemmen en door jongeren. Vooral dit laatste is opvallend. Over het algemeen noemen juist ouderen criminaliteit vaker als beleidsprioriteit.

Jongeren brengen verder wat vaker woningnood naar voren als probleem, en schoonhouden van de stad juist wat minder.

In de volgende tabel is te zien welke beleidsprioriteiten de respondenten genoemd hebben naar partij waarop zij zouden stemmen bij gemeenteraadsverkiezingen. Per partij is er soms maar sprake van 60 respondenten. Dat is een te kleine groep om verantwoord uitspraken over te doen. Daarom zijn VVD- en CDA-stemmers samen genomen in de tabel. Nu zijn er in iedere groep minstens 100 respondenten². Bij zo'n aantal moet er dus nog steeds rekening gehouden worden met behoorlijke marges rond de uitkomsten.

² Andere partijen zijn door zo weinig respondenten genoemd dat ook de groep die bij samenvoeging overbleef te klein was uitspraken over te doen.

	PvdA	Gr.Links	SP	CDA/VVD	weet niet	Nijmegen
verkeer	17%	21%	12%	22%	17%	18%
criminaliteit	11%	12%	12%	13%	21%	14%
bereikbaarheid Nijmegen	16%	9%	8%	19%	11%	12%
parkeren	5%	8%	10%	14%	10%	9%
woningnood	6%	8%	6%	5%	7%	6%
schoonhouden stad	7%	3%	4%	7%	7%	6%
verpaupering wijken	8%	4%	11%	3%	3%	6%
werklooshd/armoe	4%	5%	10%	8%	4%	6%

Figuur 30 Prioriteiten, genoemd door .. % van de mensen die op partij zouden stemmen

Op basis van de uitkomsten kunnen voorzichtige conclusies getrokken worden:

- De prioriteiten van de PvdA- en GroenLinksstemmers lijken veel op die van alle Nijmegenaren samen.
- Bij SP-stemmers scoort verpaupering van wijken en werkloosheid relatief wat hoger, zij hechten minder belang aan de verkeer- en bereikbaarheidsproblemen.
- Voor CDA/VVD-stemmers leven bereikbaarheids-, verkeers- en parkeerproblemen relatief sterk.
- Mensen zonder politieke voorkeur noemen vaker criminaliteit als beleidsprioriteit.

Bijlage 1 Stemvoorkeuren

In de enquête van de Bestuursmonitor wordt gevraagd op welke partij de respondenten zouden stemmen wanneer er op dit moment gemeenteraadsverkiezingen zouden zijn. Deze vraag is gesteld om de overige antwoorden ook in de context van politieke overtuiging te kunnen analyseren en is niet bedoeld als "uitslagprognose". Er zit immers altijd een gat tussen dit soort opiniepeilingen en feitelijk stemgedrag:

- Het geven van een antwoord op een open vraag via de telefoon en het indrukken van de stemknop met alle partijen en namen voor je is niet hetzelfde.
- Bij lokale verkiezingen is er een relatief lage opkomst, met selectieve effecten op de uitslagen. Bij de gemeenteraadsverkiezingen 2006 heeft 42% van de Nijmeegse kiesgerechtigden geen stem uitgebracht. In enquêtes voor de Bestuursmonitor geeft steeds slechts 3-4% van de ondervraagden expliciet aan niet te zullen gaan stemmen. Er is wel telkens een groep van redelijke omvang (bijna een kwart) die meldt dat ze het (nog) niet weten, resp. geen antwoord geven.

Niettemin maken we een cijfermatige vergelijking tussen de verkiezingsuitslagen van 2002 en 2006 en de uitkomsten van de "stenvraag" in de Bestuursmonitors 2002 tot 2006. Maar eerst laten we zien hoe de enquête-uitkomsten van de stenvraag in de vier Bestuursmonitors waren:

	2002	2003	2004	2005	2006
ik zou niet gaan stemmen	3%	4%	3%	4%	3%
weet ik niet	13%	16%	18%	19%	20%
CDA	16%	10%	8%	8%	10%
D66	4%	6%	3%	4%	3%
Groen Links	23%	17%	17%	16%	16%
Gewoon Nijmegen					0,5%
Nijmegen Nu	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Stadspartij Nijmegen	1%	0,5%	0,5%	0%	0,5%
ouderen partij (VSP)	0%	0%	0,5%	0,5%	0,5%
PVDA	15%	23%	27%	25%	21%
SP	10%	12%	10%	11%	14%
VVD	7%	9%	6%	7%	7%
andere partij	3%	1%	0,5%	1%	1%
geen antwoord	4%	2%	6%	3%	4%

Figuur 31 Op welke partij zouden respondenten van de Bestuursmonitors 2002, 2003, 2004 en 2005 stemmen?

23% van de geënquêteerden weet niet op welke partij te stemmen, of zal niet gaan stemmen. De collegepartijen zijn ook onder de deelnemers aan de Bestuursmonitor het meest genoemd.

Om te kunnen vergelijken met de uitkomst van de gemeenteraadsverkiezingen is er een correctie nodig. De groep die niet zou gaan stemmen, het niet weet, geen antwoord heeft gegeven of een niet aan de gemeenteraadsverkiezing deelnemende partij noemt, wordt buiten beschouwing gelaten. De overblijvende uitslagen per partij wordt opnieuw gepercenteerd, zodat cijfermatig een vergelijking mogelijk is met de stemuitslagen. In

de kolommen "enquête gecorrigeerd" in onderstaande tabel staan deze percentages, bedoeld ter vergelijking met de stemuitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen.

	verkiezingen		enquête Bestuursmonitor gecor.				
	2002	2006	2002	2003	2004	2005	2006
PvdA	19%	25%	19%	29%	36%	33%	29%
GroenLinks	22%	16%	30%	22%	22%	22%	22%
CDA	14%	12%	21%	13%	10%	11%	14%
SP	15%	17%	13%	15%	13%	15%	19%
VVD	10%	10%	9%	12%	8%	9%	10%
D66	4%	6%	5%	7%	4%	5%	3%
Stadspartij Nijmegen		2%					0%
VSP	4%	4%	0%	0%	1%	1%	0%
Gewoon Nijmegen		3%					0%
Nijmegen Nu	3%	4%	1%	0%	1%	1%	1%
SLN	8%		1%	1%	1%	0%	
kl. christ. part.	1%		0%	0%	0%	0%	
overig		1%					2%

Figuur 32 Stemvoorkeur (in %) van respondenten die zeggen te gaan stemmen bij gemeenteraadsverkiezingen

Als je verkiezingsuitslagen en uitkomsten uit de Bestuursmonitor vergelijkt valt op dat in de enquêtes vooral de grotere, landelijke partijen genoemd worden.

De kleinere/lokale partijen scoren tijdens de verkiezingen samen nog een behoorlijk aandeel van de stemmen (rond de 15%), maar worden in de Bestuursmonitor nauwelijks genoemd. Deels kan dat te maken hebben met het feit dat zulke partijen minder in de publiciteit zijn dan de traditionele politieke partijen.